

Ergenlerin Yeti?kinlere Y?nelik Alg?s? ?lçe?i (Adolescents' Perceptions toward Adults)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerin Yeti?kinlere Y?nelik Alg?s? ?lçe?i (Adolescents' Perceptions toward Adults)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21228>

Özet

Ergenlerin Yeti?kinlere Yönelik Alg?s? Ölçe?i (EYYAÖ), ergenlik dönemindeki bireylerin yeti?kinlere kar?? geli?tirdikleri tutum, inanç ve genel alg?lar? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle ergenlik döneminde kritik öneme sahip olan ku?aklararası ili?kilerin niteli?ini ve ergenlerin yeti?kinleri ne ölçüde güvenilir, destekleyici veya otoriter olarak alg?ladıklarını de?erlendirmeyi hedefler. Özcan Sezer tarafından 2019 yılında geli?tirilen bu ölçek, e?itim ve psikoloji alanındaki ara?tırmacılara, ergen-yeti?kin etkile?im dinamiklerini daha derinlemesine anlama fırsatı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ergen alg?s?, yeti?kinlere yönelik tutum, ergenlik, ku?aklararası ili?ki, psikolojik ölçüm, geçerlik, güvenirlik, Özcan Sezer.

Yazarlar

Özcan Sezer

Amaç

Ergenlerin Yeti?kinlere Yönelik Alg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin, öğretmenleri, ebeveynleri ve di?er önemli yeti?kin figürleri hakkındaki alg?larını çok boyutlu olarak tespit etmektir. Bu alg?ların yap?sı ve düzeyini ortaya koyarak, ergenlik dönemindeki gelişimsel zorlukların ve sosyal uyum problemlerinin anlaşılmasına katkıda bulunmak amaçlanmıştır. Ölçek, yeti?kinlerin bu alg?lar? nasıl etkiledi?ini inceleyen eğitimsel ve psikolojik müdahalelerin temelini oluşturacak verileri sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Ölçe?in geliştirme süreci, ergenlerin yeti?kinlere yönelik alg?larını sadece olumlu veya olumsuz kutuplarla sınırlı olmadığını, aynı zamanda otoriteye saygı, güven düzeyi ve duygusal yakınlık gibi karmaşık boyutları içerdiğini göstermiştir. Bu nedenle ölçek, bu karmaşık yapıyı yansıtan boyutlara sahiptir. Ölçe?in geliştirilmesine dair detaylı akademik çalışmada, Research in Pedagogy dergisinde yayımlanmıştır.

Yapı

Ergenlerin Yeti?kinlere Yönelik Alg?s? Ölçe?i (EYYAÖ), ergenlerin yeti?kinlere kar?? geli?tirdiği bilişsel ve duygusal tepkileri temsil eden çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Ölçek, genellikle üç temel alt boyutta toplanan maddelerden oluşur. Bu alt boyutlar, yeti?kinlerle kurulan ili?kinin niteliğine dair farklı yönleri temsil eder:

Olumlu Alg? Boyutu: Yeti?kinlerin güvenilir, destekleyici, anlay??l? ve rehberlik eden figürler olarak alg?lanmas?n? içeren maddeler.

Olumsuz Alg? Boyutu: Yeti?kinlerin ele?tirel, bask?c?, otoriter veya ergenlerin özgürlüklerini k?s?tlay?c? olarak alg?lanmas?n? içeren maddeler.

Otoriteye Yönelik Alg? Boyutu: Yeti?kinlerin kurallar?na ve kararlar?na duyulan sayg? veya meydan okuma e?ilimini ölçen maddeler.

Bu yap?, ergenlerin sosyal çevreleriyle olan etkile?imlerini ve sosyal öğrenme süreçlerini anlamada önemli bir çerçeve sunar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Sezer (2019) taraf?ndan yürütölmü? olup, hem yap? geçerli?i hem de kapsam geçerli?i üzerine odaklan?lm??t?r. Ölçe?in kapsam geçerli?i, alan?nda uzman akademisyen ve e?itimcilerin görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Maddelerin ilgili yap?y? ne kadar temsil etti?ine dair uzman de?erlendirmeleri olumlu sonuçlanm??t?r.

Yap? geçerli?i ise hem Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörölen üç faktörlü yap?s?n?n örneklem verileriyle uyumlu oldu?unu göstermi?tir (örne?in, kabul edilebilir uyum indeksleri: CFI > 0.90, RMSEA < 0.08). Bu sonuçlar, ölçe?in ergenlerin yeti?kinlere yönelik alg?s?n? ölçme amac?na uygun ve yap?sal olarak sa?lam oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarlılık katsay?s?n?n hesaplanmas?yla gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?in geneli için hesaplanan Cronbach's Alpha (iç tutarlılık) de?erinin yüksek oldu?u rapor edilmi?tir (genellikle .85 ve üzeri). Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, alt boyutlar için hesaplanan iç tutarlılık katsayılar? da kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ile .90 aras?nda) bulunmu?tur. Test-tekrar test güvenilirlik çal??ması yap?lmam?? olsa bile, yüksek iç tutarlılık de?erleri, Ergenlerin Yeti?kinlere Yönelik Alg?s? Ölçe?i'nin güçlü bir güvenirlik düzeyine sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek amac?yla uygulanan Faktör Analizi (KFA ve DFA), ölçe?in nihai formunun çok boyutlu oldu?unu ortaya koymu?tur. KFA, ölçek maddelerinin üç temel faktör alt?nda topland??n? göstermi? ve bu faktörler teorik beklentilerle uyumlu olarak isimlendirilmi?tir. DFA ise bu üç faktörlü yap?n?n farklı bir örneklem grubu üzerinde de do?ruland??n? teyit

etmi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve psikometrik aç?dan sa?lamlı?nı peki?tirmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?dır.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i. (Derecelendirme ad?mları genellikle 5'li veya 6'lı Likert format?nda, "Hiç kat?lm?yorum"dan "Tamamen kat?lıyorum"a do?ru ilerler.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popölasyon Grubu: Ergenler (Ortaokul ve Lise ö?rencileri)

Ya? Grubu: Genellikle 12-18 ya? aralı?ı.

Popölasyon Detayları: Ölçek geli?tirme çal??ması, Türkiye'deki farklı ortaö?retim kurumlarında ö?renim gören ergenler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulaması ?eklinde, öz-bildirim yoluyla gerçekleştirilir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek geli?tirme, ergen psikolojisi, yeti?kin alg?s?, sosyal bili?, Özcan Sezer, psikometri, geçerlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Ara?tırma makalesinde belirtilmemiştir.

Ba?lantı E-posta Adresi: ozcan.sezer@inonu.edu.tr

Yazın Adresi: Özcan Sezer, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye.

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2019 yılında yayımlanan akademik çal??ma ile bilim dünyasına sunulmuştur. Akademik araştırmalar ve eğitim amaçlı kullanımlar için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir. Ticari amaçlı kullanımlar için yazarın izni gereklidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyası a?ağıdaki ba?lantıdan indirilebilir: [ergenlerin-yetiskinlere-yonelik-algisi-olcegiadolescents-perceptions-toward-adults-toad.pdf](#)

Makalenin tam metni ERIC veritabanında da mevcuttur: files.eric.ed.gov

Kaynaklar

Sezer, O. (2019). Developing a scale of adolescents' perceptions toward adults: Validity and reliability studies. *Research in Pedagogy*, 9(1), 52-64. doi: 10.17810/2015.91

Ergenlerin Yeti?kinlere Yönelik Alg?s? Ölçe?i (Adolescents' Perceptions toward Adults) Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. (Orijinal kaynaktan ölçek maddeleri listelenmemiştir, ancak akademik gereklilik nedeniyle bu bölüm korunmuştur.)

Ölçek maddeleri, kaynağın bu bölümünde açıkça listelenmemiştir. Detaylı maddeler için lütfen Özcan Sezer (2019) makalesine başvurunuz.